

I

(Aktai, kuriuos skelbti privaloma)

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1638/2006**2006 m. spalio 24 d.****išdėstantis bendrąsias nuostatas, kurios nustato Europos kaimynystės ir partnerystės priemonę**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 179 ir 181a straipsnius,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Siekiant užtikrinti, kad Bendrijos išorės parama taptų veiksmingesnė, siūloma nauja paramos planavimo ir teikimo sistema. Šis reglamentas yra viena iš bendrųjų priemonių, kuriomis tiesiogiai remiamos Europos Sąjungos išorės politikos sritys.
- (2) 2002 m. gruodžio 12–13 d. Kopenhagos Europos Vadovų Taryba patvirtino, kad Europos Sąjungos plėtra suteikia svarią galimybę plėtoti santykius su kaimyninėmis šalimis remiantis bendromis politinėmis ir ekonominėmis vertybėmis ir kad Europos Sąjunga ir toliau yra pasiryžusi vengti naujų skiriamųjų linijų Europoje ir kurti stabilumą bei gerovę naujoje Europos Sąjungoje ir už jos naujų sienų.
- (3) 2004 m. birželio 17–18 d. Briuselio Europos Vadovų Taryba pakartojo, kad, jos nuomone, svarbu stiprinti bendradarbiavimą su šiomis kaimynėmis, vadovaujantis partnerystės bei bendros nuosavybės principais ir bendromis demokratijos bei pagarbos žmogaus teisėms vertybėmis.
- (4) Išskirtiniai Europos Sąjungos ir jos kaimynių santykiai turėtų būti grindžiami išsipareigojimais bendroms vertybėms, įskaitant demokratiją, teisinę valstybę, gerą valdymą ir pagarbą žmogaus teisėms, taip pat rinkos ekonomikos, atviros, taisyklėmis pagrįstos ir sąžiningos prekybos, tvaraus vystymosi ir skurdo mažinimo principais.
- (5) Svarbu, kad vadovaujantis šiuo reglamentu skiriama Bendrijos parama būtų teikiama laikantis tarptautinių

susitarimų ir tarptautinių konvencijų, kurių šalys yra Bendrija, valstybės narės ir šalys partnerės, ir kad ji būtų pristatoma atsižvelgiant į visų šalių pripažintus bendruosius tarptautinės teisės principus.

- (6) Rytų Europoje ir Pietų Kaukaze partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimai yra sutartinių santykių pagrindas. Viduržemio jūros regione Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių partnerystė („Barselonos procesas“) yra regioninė bendradarbiavimo struktūra, kurią papildo asociacijos susitarimų sistema.
- (7) Pagal Europos kaimynystės politiką Europos Sąjunga ir šalys partnerės drauge apibrėžė prioritetus, įtrauktinus į suderintus veiksmų planus, kurie apima pagrindines konkrečių veiksmų sritis, įskaitant politinį dialogą ir reformas, prekybą ir ekonomines reformas, visiems teisingą socialinį ir ekonominį vystymąsi, teisingumą ir vidaus reikalus, energetiką, transportą, informacinę visuomenę, aplinką, mokslinių tyrimų bei naujovių diegimo veiklą, pilietinės visuomenės vystymą ir tiesioginius žmonių ryšius. Pažanga įgyvendinant šiuos prioritetus padės realizuoti visą partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimų ir asociacijos susitarimų potencialą.
- (8) Siekdama paremti šalių partnerių išsipareigojimą laikytis bendrų vertybių bei principų ir jų pastangas įgyvendinant veiksmų planus, Bendrija turėtų būti pasirengusi suteikti paramą šioms šalims ir remti įvairių formų jų tarpusavio, taip pat šių šalių ir valstybių narių bendradarbiavimą siekiant sukurti bendrą stabilumą, saugumo ir gerovės erdvę, kuriai būdingi gana plati ekonominė integracija ir politinis bendradarbiavimas.
- (9) Svarbus tikslas, kurio siekiama teikiant Bendrijos paramą, – skatinti politines, ekonomines ir socialines reformas kaimyninėse šalyse. Viduržemio jūros regione šio tikslo bus toliau siekiama per Viduržemio jūros pakrantės

⁽¹⁾ 2006 m. liepos 6 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2006 m. spalio 17 d. Tarybos sprendimas.

- „Strateginę partnerystę su Viduržemio jūros ir Artimųjų Rytų šalimis“. Santykiuose su Viduržemio jūros regiono Šiaurės Afrikos kaimynėmis bus atsižvelgiama į atitinkamas Europos Sąjungos strategijos Afrikai dalis.
- (10) Svarbu tai, kad parama, kuri besivystančioms kaimyninėms šalims bus teikiama pagal Europos kaimynystės politikos nustatytą struktūrą, atitiktų Europos bendrijos vystymosi politikos tikslus ir principus, išdėstytus bendrame pareiškime „Europos konsensusas dėl vystymosi“⁽¹⁾, kuri 2005 m. gruodžio 20 d. priėmė Taryba ir Taryboje posėdžiavę valstybių narių vyriausybės atstovai, Europos Parlamentas ir Komisija.
- (11) Europos Sąjunga ir Rusija nusprendė plėtoti atskirą strateginę partnerystę, sukurdamas keturias bendras erdves, o Bendrijos parama bus naudojama remti šios partnerystės vystymą ir skatinti Rusijos bei jos kaimynių Europos Sąjungos narių tarpvalstybinį bendradarbiavimą.
- (12) Šiaurės dimensija sukuria sąlygas Europos Sąjungos, Rusijos, Norvegijos ir Islandijos bendradarbiavimui, todėl taip pat svarbu naudotis Bendrijos parama siekiant įgyvendinti šį bendradarbiavimą skatinančią veiklą. Šios politikos nauji tikslai išdėstomi politinėje deklaracijoje ir politikos sistemos dokumente, kurie sudaromi remiantis 2005 m. lapkričio 21 d. Šiaurės dimensijos ministrų susitikimo metu patvirtintomis gairėmis.
- (13) Parama Viduržemio jūros regiono partneriams ir bendradarbiavimas su jais turėtų vykti per Europos ir Viduržemio jūros regiono šalių partnerystę, įsteigtą 1995 m. lapkričio 28 d. Barselonos deklaracija ir patvirtintą 2005 m. lapkričio 28 d. minint Europos Viduržemio jūros šalių viršūnių susitikimo dešimtmetį, ir atsižvelgiant į šiame kontekste pasiektą susitarimą nustatyti laisvosios prekybos zoną prekėms iki 2010 m. ir pradėti asimetriško liberalizavimo procesą.
- (14) Svarbu skatinti bendradarbiavimą ir per Europos Sąjungos išorines sienas, ir tarp šalių partnerių, ypač tarp geografiškai artimų šalių partnerių.
- (15) Vengiant naujų skiriamųjų linijų, ypač svarbu pašalinti veiksmingo tarpvalstybinio bendradarbiavimo kliūtis prie Europos Sąjungos išorės sienų. Tarpvalstybinis bendradarbiavimas turėtų prisidėti prie integruoto ir tvaraus regioninio kaimyninių pasienio regionų vystymosi ir darnios teritorinės integracijos Bendrijoje bei su kaimyninėmis šalimis. Šį tikslą galima geriausiai pasiekti derinant išorės politikos tikslus su aplinkos požiūriu tvaria ekonomine ir socialine sanglauda.
- (16) Siekiant padėti kaimyninėms šalims partnerėms įgyvendinti savo tikslus ir skatinti jų bei valstybių narių bendradarbiavimą, pageidautina parengti bendrą politikos priemonę, kuri pakeistų keletą dabartinių priemonių ir šitaip užtikrintų darną ir supaprastintų paramos planavimą bei valdymą.
- (17) Šia priemone taip pat turėtų būti remiamas šalių partnerių ir valstybių narių tarpvalstybinis bendradarbiavimas, užtikrinantis gerokai didesnę veiksmingumą, kadangi bus taikomas bendras valdymo mechanizmas ir vienoda tvarka. Ji turėtų būti pagrįsta patirtimi, įgyta 2004–2006 m. įgyvendinant kaimynystės programas, ir remtis tokiais principais, tarp kurių daugiametis planavimas, partnerystė ir bendras finansavimas.
- (18) Svarbu tai, kad pasienio regionai, priklausantys Europos ekonominės erdvės (EEE) šalims ir šiuo metu dalyvaujantys vykdant valstybių narių ir šalių partnerių tarptautinį bendradarbiavimą, galėtų tai tęsti naudodami savo pačių išteklius.
- (19) Šiuo reglamentu 2007–2013 m. laikotarpiui nustatomas finansinis paketas, kuris biudžeto valdymo institucijai yra pirminė orientacinė suma pagal Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl biudžetinės drausmės ir patikimo finansų valdymo⁽²⁾ 37 punktą.
- (20) Šio reglamento įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽³⁾.
- (21) Valdymo procedūra yra naudojama apibrėžiant įgyvendinimo taisykles, kurios bus taikomos tarpvalstybiniam bendradarbiavimui, ir priimant strategijos dokumentus, veiksmų programas ir strategijos dokumentuose nenumatytas specialiąsias priemones, kurių vertė viršija 10 000 000 EUR ribą.
- (22) Kadangi siūlomo reglamento tikslų, būtent skatinti aktyvesnį bendradarbiavimą ir laipsnišką ekonominę Europos Sąjungos ir kaimyninių valstybių integraciją, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl šio veiksmo masto tų tikslų geriau siekti Bendrijos lygiu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

⁽²⁾ OL C 139, 2006 6 14, p. 1.

⁽³⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

⁽¹⁾ OL C 46, 2006 2 24, p. 1.

(23) Priimant šį reglamentą būtina panaikinti 1992 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1762/92 dėl finansinio ir techninio bendradarbiavimo protokolų, Bendrijos sudarytų su Viduržemio jūros regiono ne valstybėmis narėmis, įgyvendinimo ⁽¹⁾, 1994 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1734/94 dėl finansinio ir techninio bendradarbiavimo su Vakarų Krantu ir Gazos Ruožu ⁽²⁾ ir 1996 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1488/96 dėl finansinių ir techninių priemonių, remiančių (MEDA) ekonominių ir socialinių struktūrų reformą pagal Europos ir Viduržemio jūros regiono valstybių partnerystę ⁽³⁾. Taip pat šis reglamentas pakeis 1999 m. gruodžio 29 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 99/2000 dėl paramos teikimo valstybėms partnerėms Rytų Europoje ir Vidurinėje Azijoje ⁽⁴⁾, kurio galiojimo laikas baigiasi 2006 m. gruodžio 31 d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I ANTRAŠTINĖ DALIS

TIKSLAI IR PRINCIPAI

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šiuo reglamentu nustatoma kaimynystės ir partnerystės priemonė Bendrijos paramai teikti, siekiant plėtoti gerovės ir geros kaimynystės erdvę, apimančią Europos Sąjungą ir priede išvardytas šalis ir teritorijas (toliau – šalys partnerės).

2. Bendrijos parama naudojama šalių partnerių naudai. Bendrijos parama gali būti naudojama bendrai valstybių narių ir šalių partnerių bei jų regionų naudai, siekiant skatinti 6 straipsnyje apibrėžtą tarpvalstybinį ir tarpregioninį bendradarbiavimą.

3. Europos Sąjunga remiasi laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms ir teisei valstybei principais ir, naudodama dialogą bei bendradarbiavimą, siekia skatinti šalių partnerių įsipareigojimą šiems principams.

2 straipsnis

Bendrijos paramos aprėptis

1. Bendrijos parama skatina aktyvesnį Europos Sąjungos ir šalių partnerių bendradarbiavimą ir laipsnišką jų ekonominę integraciją, ypač partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimų, asociacijos susitarimų ar kitų esamų bei būsimų susitarimų įgyvendinimą. Ši parama taip pat skatina šalių partnerių pastangas, kuriomis siekiama gero valdymo ir teisingo socialinio ir ekonominio vystymosi.

⁽¹⁾ OL L 181, 1992 7 1, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2112/2005 (OL L 344, 2005 12 27, p. 23).

⁽²⁾ OL L 182, 1994 7 16, p. 4. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2110/2005 (OL L 344, 2005 12 27, p. 1).

⁽³⁾ OL L 189, 1996 7 30, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2112/2005.

⁽⁴⁾ OL L 12, 2000 1 18, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2112/2005.

2. Bendrijos parama naudojama remti priemonės šiose bendradarbiavimo srityse:

- a) skatinti politinį dialogą ir reformas;
- b) skatinti teisės aktų leidybos ir priežiūros suderinimą siekiant aukštesnių standartų visose reikiamose srityse, ypač skatinti šalis partneres vis aktyviau dalyvauti vidaus rinkoje ir aktyvinti prekybą;
- c) stiprinti nacionalines įstaigas ir institucijas, atsakingas už politikos parengimą ir veiksmingą įgyvendinimą asociacijos susitarimų, partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimų, taip pat kitų daugiašalių susitarimų, kuriuose dalyvauja Bendrija ir (arba) valstybės narės ir šalys partnerės, siekiant įgyvendinti tikslus, kaip nustatyta šiame straipsnyje;
- d) propaguoti teisinės valstybės principą ir gerą valdymą, kuriais būtų stiprinami viešojo valdymo veiksmingumas ir teismų sistemos objektyvumas bei veiksmingumas, ir remti kovą su korupcija ir sukčiavimu;
- e) skatinti tvarų vystymąsi visais aspektais;
- f) remti regionų ir vietos vystymosi pastangas kaimo ir miesto vietovėse, siekiant sumažinti regioninius ir vietos skirtumus ir padidinti jų vystymosi pajėgumus;
- g) skatinti aplinkos apsaugą, gamtos apsaugą ir tvarų gamtos išteklių, įskaitant gėlo vandens ir jūrų išteklių, valdymą;
- h) remti skurdo mažinimo politiką siekiant įgyvendinti JT Tūkstantmečio plėtros tikslus;
- i) remti politiką, skatinančią socialinę raidą, socialinę integraciją, lyčių lygybę, nediskriminavimą, užimtumą ir socialinę apsaugą, įskaitant migruojančių darbuotojų apsaugą, socialinį dialogą, paramą profesinių sąjungų teisėms ir pagrindinius darbo, įskaitant vaikų darbą, standartus;
- j) palaikyti sveikatos, švietimo ir mokymo rėmimo politiką, įskaitant ne tik kovos su labiausiai paplitusiomis užkrečiamosiomis ir neužkrečiamosiomis ligomis bei sutrikimais priemones, bet ir prieigą prie paslaugų ir švietimo apie gerą sveikatą bei apie jų reprodukcinę ir kūdikių sveikatą mergaitėms ir moterims;
- k) puoselėti ir ginti žmogaus teises ir pagrindines laisves, įskaitant moterų ir vaikų teises;

- l) remti demokratizaciją, *inter alia*, stiprinant pilietinės visuomenės organizacijų vaidmenį ir skatinant žiniasklaidos pliuralizmą bei stebint rinkimus ir teikiant su jais susijusią pagalbą;
- m) skatinti pilietinės visuomenės ir nevyriausybinų organizacijų vystymąsi;
- n) skatinti rinkos ekonomikos kūrimą, įskaitant priemones, kuriomis remiamas privatus sektorius ir mažų bei vidutinių įmonių vystymasis, skatinti investicijas ir tarptautinę prekybą;
- o) skatinti bendradarbiavimą energetikos, telekomunikacijų ir transporto sektoriuose, įskaitant tokias sritis kaip jų tinklų sujungimas, jų tinklai ir jų eksploatavimas, stiprinti tarptautinių transporto ir energetikos operacijų saugumą bei saugą ir skatinti atsinaujinančius energijos šaltinius, energijos vartojimo efektyvumą ir švarų transportą;
- p) remti veiksmus, kuriais siekiama didinti maisto produktų saugą piliečių atžvilgiu, ypač sanitarijos ir fitosanitarijos srityse;
- q) užtikrinti veiksmingą ir saugų sienų valdymą;
- r) remti reformas ir stiprinti pajėgumus teisingumo ir vidaus reikalų srityje, įskaitant klausimus, susijusius su prieglobsčiu, migracija ir readmisija, taip pat kova su prekyba žmonėmis ir jos prevencija, kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu, įskaitant jo finansavimą, pinigų plovimą ir sukčiavimą mokesčių srityje bei šios veiklos užkardymą;
- s) remti administracinį bendradarbiavimą didinant skaidrumą ir gerinant informacijos mainus mokesčių srityje, siekiant kovoti su vengimu mokėti mokesčius;
- t) skatinti dalyvavimą Bendrijos mokslinių tyrimų ir naujovių diegimo veikloje;
- u) skatinti valstybių narių ir šalių partnerių bendradarbiavimą aukštojo mokslo srityje ir skatinti mokytojų, mokslininkų ir studentų mobilumą;
- v) skatinti kultūrų dialogą, tiesioginius žmonių ryšius, įskaitant ryšius su imigrantų, gyvenančių valstybėse narėse, bendruomenėmis, pilietinių visuomenių tarpusavio bei kultūros institucijų bendradarbiavimą ir jaunimo mainus;
- w) remti bendradarbiavimą, kurio tikslas – saugoti istorinį ir kultūrinį paveldą bei skatinti jo plėtos galimybes, įskaitant skatinimą naudojant turizmą;
- x) remti šalių partnerių dalyvavimą Bendrijos programose ir agentūrose;
- y) remti tarpvalstybinį bendradarbiavimą naudojant bendras vietines iniciatyvas, siekiant skatinti tvarų ekonominį, socialinį ir aplinkos vystymąsi pasienio regionuose ir integruotą teritorinį vystymąsi už Bendrijos išorės sienos;
- z) skatinti regioninį ir paregioninį bendradarbiavimą bei integravimą, įskaitant kur tinka, su šalimis, kurios negali gauti Bendrijos paramos pagal šį reglamentą;
- aa) teikti paramą pokrizinėse situacijose, įskaitant paramą pabėgėliams bei perkeltiesiems žmonėms, ir pasirengimo nelaimėms srityse;
- bb) skatinti partnerių bendravimą ir mainus, susijusius su priemonėmis ir veikla, finansuojama pagal minėtas programas;
- cc) spręsti bendras temines problemas, kylančias bendro intereso srityse, ir imtis bet kurių kitų tikslų, derančių su šio reglamento taikymo sritimi.

3 straipsnis

Politikos struktūra

1. Bendrijos paramos pagal šį reglamentą planavimui bendrą politikos struktūrą sudaro partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimai, asociacijos susitarimai ir kiti esami arba būsimi susitarimai, kuriais nustatomi ryšiai tarp šalių partnerių, taip pat atitinkami Komisijos komunikatai ir Tarybos išvados, nustatančios Europos Sąjungos politikos šių šalių atžvilgiu gaires. Pagrindinės gairės nustatant Bendrijos paramos prioritetus yra suderinti veiksmų planai ar kiti lygiaverčiai dokumentai.

2. Jei nėra Europos Sąjungos ir šalių partnerių susitarimų, kaip paminėta 1 dalyje, Bendrijos parama gali būti teikiama, jei ji yra naudinga siekiant Europos Sąjungos politikos tikslų, ir ji turi būti planuojama remiantis šiais tikslais.

4 straipsnis

Papildomumas, partnerystė ir bendras finansavimas

1. Bendrijos parama pagal šį reglamentą papildo atitinkamas nacionalines, regionines ar vietines strategijas ir priemones arba prie jų prisideda.

2. Bendrijos parama pagal šį reglamentą paprastai nustatoma bendradarbiaujant Komisijai ir paramos gavėjams. Partnerystės veikloje prireikus dalyvauja nacionalinės, regioninės ir vietos valdžios įstaigos, ekonominiai bei socialiniai partneriai, pilietinė visuomenė ir kitos susijusios įstaigos.

3. Šalys paramos gavėjos įtraukia, kai tinka, atitinkamus partnerius atitinkamu teritoriniu lygiu, ypač regionų ir vietos lygiu, į programų ir projektų rengimo, įgyvendinimo bei stebėsenos etapus.

4. Šalys paramos gavėjos paprastai pagal šį reglamentą teikiama Bendrijos paramą bendrai finansuoja iš valstybės lėšų, paramos gavėjų įnašų ar kitų šaltinių. Bendro finansavimo reikalavimų gali būti atsisakoma reikiamai pagrįstais atvejais ir kai tai būtina siekiant remti pilietinę visuomenę ir nevalstybinius subjektus, jei priemonės skirtos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms skatinti bei demokratizacijai remti.

5 straipsnis

Darna, suderinamumas ir koordinavimas

1. Pagal šį reglamentą finansuojamos programos ir projektai turi atitikti Europos Sąjungos politiką. Juos įgyvendinant būtina laikytis Bendrijos bei jos valstybių narių ir šalių partnerių sudarytų sutarčių ir atsižvelgti į jų išsipareigojimus pagal daugiašalius susitarimus ir tarptautines konvencijas, kuriuos jos yra pasirašiusios, įskaitant išsipareigojimus dėl žmogaus teisių, demokratijos ir tinkamo valdymo.

2. Komisija ir valstybės narės suderina Bendrijos paramą, teikiamą pagal šį reglamentą, ir finansinę paramą, kurią Bendrija ir valstybės narės teikia per kitas vidaus bei išorės finansines priemones ir kurią teikia Europos investicijų bankas (EIB).

3. Komisija ir valstybės narės, siekdamos didinti teikiamos paramos veiksmingumą ir našumą, užtikrina, kad būtų koordinuojamos atitinkamos jų paramos programos, vadovaudamosi nustatytais veiklos koordinavimo išorinės paramos srityje ir politikos bei procedūrų derinimo gairėmis. Koordinavimas apima nuolatines konsultacijas ir dažnus atitinkamos informacijos mainus įvairiais paramos teikimo ciklo tarpsniais, ypač praktiniu lygiu, yra svarbus žingsnis valstybių narių ir Bendrijos planavimo procesuose.

4. Komisija kartu su valstybėmis narėmis imasi reikiamų veiksmų, siekdama užtikrinti tinkamą koordinavimą ir bendradarbiavimą su daugiašalėmis ir regioninėmis organizacijomis bei subjektais, tarp kurių tarptautinės finansų institucijos, Jungtinių Tautų agentūros, fondai bei programos ir paramos teikėjai, nepriklausantys Europos Sąjungai.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

PLANAVIMAS IR LĖŠŲ ASIGNAVIMAS

6 straipsnis

Programų rūšys

1. Bendrijos parama pagal šį reglamentą teikiama pasitelkiant šias priemones:

- a) šalies, daugiašalius ir pasienio strateginius dokumentus ir daugiametes preliminarines programas, nurodytas 7 straipsnyje ir apimančias:
  - i) atskirai šaliai skirtas arba daugiašales programas, kurios apima paramą vienai šaliai partneriui arba kurios yra skirtos dviejų ar daugiau šalių partnerių regioniniam ar paregioninių bendradarbiavimui ir kuriose gali dalyvauti valstybės narės;
  - ii) tarpvalstybinio bendradarbiavimo programas, kurios apima vienos ar daugiau valstybių narių ir vienos ar daugiau šalių partnerių bendradarbiavimą ir vykdomos regionuose, besiribojančiuose su Bendrijos išorės siena;
- b) 9 straipsnyje minimos bendros tarpvalstybinio bendradarbiavimo veiklos programos, 12 straipsnyje minimos metiniu pagrindu patvirtintos veiksmų programos ir 13 straipsnyje minimos specialiosios priemonės.

2. Į daugiašales programas gali būti įtrauktos tarpregioninio bendradarbiavimo priemonės. Šiame reglamente „tarpregioninis bendradarbiavimas“ reiškia valstybių narių ir šalių partnerių bendradarbiavimą, bendrų problemų sprendimą siekiant bendros naudos, šiam bendradarbiavimui vykstant bet kurios valstybės narės ir šalies partnerės teritorijoje.

7 straipsnis

Planavimas ir lėšų asignavimas

1. Atskirų šalių arba daugiašalėms programoms būtina 26 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka priimti strateginius dokumentus. Strateginiai dokumentai atspindi politikos struktūrą ir veiksmų planus, minimus 3 straipsnyje, ir atitinka 4 ir 5 straipsniuose nustatytus principus ir formalumus. Strateginiai dokumentai priimami laikotarpiui, atitinkančiam politikos struktūroje nustatytus prioritetus, ir apima daugiametes programas, įskaitant daugiamečius finansinius asignavimus ir kiekvienos valstybės ar regiono prioritetinius tikslus, atitinkančius 2 straipsnio 2 dalyje išvardytus tikslus. Įpusėjus įgyvendinimo laikotarpiui arba kada būtina, jos yra persvarstomos ir gali būti pataisytos 26 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

2. Rengdama atskiros šalies ar daugiašalę programą, Komisija asignavimus kiekvienai programai nustato naudodamasi skaidriais ir objektyviais kriterijais ir atsižvelgdama į specifines atitinkamos šalies ar regiono ypatybes ir poreikius, Europos

Sąjungos partnerystės su tokia valstybe lygį, pažangą siekiant sutartų tikslų, įskaitant valdymo ir reformų tikslus, ir gebėjimą valdyti ir įsisavinti Bendrijos paramą.

3. Tik tarpvalstybinio bendradarbiavimo tikslais būtina priimti vieną ar, jei būtina, daugiau strateginių dokumentų 26 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, kad būtų parengtas 9 straipsnio 1 dalyje minimų bendrų vykdomų programų sąrašas, daugiamečiai asignavimai ir teritoriniai vienetai, tinkami dalyvauti kiekvienoje programoje. Toks (tokie) konkretus (-ūs) strateginis (-iai) dokumentas (-ai) rengiamas (-i) atsižvelgiant į 4 ir 5 straipsniuose nurodytus principus ir formalumus ir iš esmės apima laikotarpį iki septynerių metų nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

4. Komisija nustato lėšų asignavimus tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms, atsižvelgdama į objektyvius kriterijus, pavyzdžiui, vietovių, kurios atitinka reikalavimus gauti paramą, gyventojų skaičių ir kitus veiksnius, turinčiais įtakos bendradarbiavimo intensyvumui, įskaitant specifinius pasienio regiono bruožus ir Bendrijos paramos valdymo bei įsisavinimo pajėgumus.

5. Europos regioninės plėtros fondas (ERPF) remia pagal šio reglamento nuostatas parengtas ir įgyvendinamas tarpvalstybinio bendradarbiavimo programas. Europos regioninės plėtros fondo indėlio suma sienoms su šalimis partnerėmis yra numatyta 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias ERPF, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo nuostatas ⁽¹⁾, nuostatose.

6. Ištikus krizei ar iškilus grėsmei demokratijai, teisės viršenybei, žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms, kilus stichinėms ar žmonių sukeltoms nelaimėms, gali būti pritaikyta nepaprastųjų situacijų procedūra, siekiant *ad hoc* pervarstyti strateginius dokumentus. Šiuo persvarstymu suderinama Bendrijos parama, teikiama pagal šį reglamentą, ir parama, teikiama pagal kitas Bendrijos finansines priemones, įskaitant Reglamentą (EB, Euratomas ⁽²⁾), nustatantį stabilumo priemonę.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

TARPVALSTYBINIS BENDRADARBIAVIMAS

8 straipsnis

Geografinis tinkamumas

1. 6 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktyje nurodytos tarpvalstybinio bendradarbiavimo programos gali būti taikomos visiems šiems pasienio regionams:

- a) visi NUTS 3 ar atitinkamą lygį atitinkantys teritoriniai vienetai, esantys prie sausumos sienų tarp valstybių narių ir šalių partnerių;
- b) visi NUTS 3 ar atitinkamą lygį atitinkantys teritoriniai vienetai, esantys prie svarbių jūrų kelių;

⁽¹⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 25.

⁽²⁾ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

- c) visi NUTS 2 ar atitinkamą lygį atitinkantys pakrantės teritoriniai vienetai, besiribojantys su valstybėmis narėmis ir šalims partnerėms bendru jūros baseinu.

2. Tuomet, kai siekiama užtikrinti bendradarbiavimo tęstinumą ir kitais pagrindais atvejais teritoriniams vienetais, besiribojantiems su 1 dalyje nurodytais teritoriniais vienetais, gali būti leista dalyvauti tarpvalstybinio bendradarbiavimo programose laikantis sąlygų, išdėstytų 7 straipsnio 3 dalyje nurodytuose strateginiuose dokumentuose.

3. Kai programos rengiamos pagal 1 dalies b punktą, Komisija, pasitarusi su partneriais, gali pasiūlyti, kad į bendradarbiavimą būtų įtrauktas visas NUTS 2 lygio teritorinis vienetas, kurio teritorijoje išsidėstęs NUTS 3 lygio teritorinis vienetas.

4. Svarbių jūrų kelių sąrašą Komisija nustato strateginiuose dokumentuose, apie kuriuos kalbama 7 straipsnio 3 dalyje, atsižvelgdama į atstumą ir kitus taikytinus geografinius bei ekonominius kriterijus.

9 straipsnis

Planavimas

1. Tarpvalstybinis bendradarbiavimas pagal šį reglamentą vykdomas per daugiametes programas, taikomas vienai sienai ar sienų grupei ir numatančias daugiametes priemones, kuriomis įgyvendinama nuosekli prioritetų visuma ir kurioms gali būti skirta Bendrijos parama (toliau – bendros veiklos programos). Bendros veiklos programos yra pagrįstos strateginiais dokumentais, minimais 7 straipsnio 3 dalyje.

2. Bendros veiklos programos, skirtos didelės svarbos sausumos sienoms ir jūrų keliams, yra nustatomos tinkamu teritoriniu lygmeniu kiekvienai sienai atskirai ir apima tinkamus vienos ar daugiau valstybių narių ir vienos ar daugiau šalių partnerių teritorinius vienetus.

3. Bendros veiklos programos, skirtos jūrų baseinams, yra daugiašalės ir apima tinkamus teritorinius vienetus, besiribojančius su bendru jūros baseinu, priklausančiu kelioms dalyvaujančioms valstybėms, įskaitant bent vieną valstybę narę ir vieną šalį partnerę, atsižvelgiant į institucines sistemas ir partnerystės principą. Jos gali apimti dvišalius veiksmus, kuriais remiamas vienos valstybės narės ir vienos šalies partnerės bendradarbiavimas. Šios programos atidžiai derinamos su tarpvalstybinėmis bendradarbiavimo programomis, kurios apima iš dalies tas pačias geografines teritorijas ir yra nustatytos Europos Sąjungoje pagal Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006.

4. Bendras veiklos programos reikiamu lygmeniu nustato atitinkamos valstybės narės ir šalys partnerės, remdamosi savo institucine sistema ir atsižvelgdamos į 4 straipsnyje apibrėžtą

partnerystės principą. Šios programos paprastai sudaromos 7 metų laikotarpiui nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

5. Nedalyvaujančios valstybės, besiribojančios su bendru jūros baseinu, kurio atžvilgiu yra parengiama bendra veiklos programa, gali būti įtrauktos į tokią programą ir pasinaudoti Bendrijos parama 11 straipsnyje minimose įgyvendinimo taisyklėse nustatytais sąlygomis.

6. Per vienerius metus nuo 7 straipsnio 3 dalyje minimų strateginių dokumentų patvirtinimo dalyvaujančios šalys Komisijai kartu pateikia pasiūlymus dėl bendrų veiklos programų. Komisija kiekvieną bendrą veiklos programą patvirtina įvertinusi, ar ji atitinka šį reglamentą ir įgyvendinimo taisykles.

7. Bendros veiklos programos gali būti pataisytos dalyvaujančios šalies, dalyvaujančių pasienio regionų ar Komisijos iniciatyva, siekiant atsižvelgti į bendradarbiavimo prioritetų pokyčius, socialines ir ekonomines tendencijas, atitinkamų priemonių įgyvendinimo, stebėsenos bei vertinimo proceso rezultatus ir į poreikį pakoreguoti turimas pagalbos sumas bei persikirstyti išteklius.

8. Priėmus bendras veiklos programas Komisija su šalimis partnerėmis sudaro finansavimo susitarimą pagal atitinkamas nuostatas, išdėstytas 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamente (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento⁽¹⁾. Į finansavimo susitarimą įtraukiamos teisinės nuostatos, būtinos bendrai veiklos programai įgyvendinti, ir jį taip pat turėtų pasirašyti 10 straipsnyje nurodyta bendra valdymo institucija.

9. Atsižvelgdamos į partnerystės principą, dalyvaujančios šalys kartu pasirenka veiksmus, atitinkančius bendrų veiklos programų, kurioms skiriama Bendrijos parama, prioritetus bei priemones.

10. Ypatingais ir tinkamai pagrįstais atvejais, kai:

- a) bendra veiklos programa negali būti nustatoma dėl dalyvaujančių šalių arba Europos Sąjungos ir šalies partnerės santykių problemų;
- b) dalyvaujančios šalys iki galutinio 2010 m. birželio 30 d. termino dar nebūna Komisijai pristačiusios bendros veiklos programas;
- c) šalis partnerė iki metų pabaigos po programos patvirtinimo nepasirašo finansavimo susitarimo;

- d) bendra veiklos programa negali būti įgyvendinta dėl dalyvaujančių šalių santykių problemų;

Komisija, pasikonsultavusi su atitinkama (-omis) valstybe (-ėmis) nare (-ėmis), imasi būtinų veiksmų, kad šiai valstybei narei būtų leidžiama naudotis Europos regioninės plėtros fondo įnašu į programą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006.

10 straipsnis

Programų valdymas

1. Bendras veiklos programas įgyvendina bendra valdymo institucija, įsikūrusi vienoje iš valstybių narių. Bendrai valdymo institucijai gali padėti bendras techninis sekretoriatas.

2. Dalyvaujančios šalys gali Komisijai pasiūlyti, kad bendra valdymo institucija įsikurtų šalyje partnerėje, jeigu paskirtasis subjektas gali visapusiškai taikyti kriterijus, išdėstytus atitinkamose Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 nuostatose.

3. Šiame reglamente „bendra valdymo institucija“ – tai nacionalinė, regioninė arba vietos valstybinė arba privati įstaiga ar subjektas (įskaitant pačią valstybę), kuri kartu paskiria pagal bendrą veiklos programą veikianti valstybė narė arba valstybės narės ir šalis partnerė arba šalys partnerės, kuris turi finansinius ir administracinius gebėjimus valdyti Bendrijos paramą ir kuris yra veiksmus sudaryti susitarimus pagal šį reglamentą.

4. Bendra valdymo institucija yra atsakinga už bendros veiklos programos valdymą ir įgyvendinimą pagal patikimus techninius ir finansų valdymo principus ir privalo užtikrinti savo veiklos teisėtumą ir nuoseklumą. Šiuo tikslu ji privalo įdiegti atitinkamas valdymo, kontrolės ir apskaitos sistemas bei standartus.

5. Pagal bendros veiklos programos valdymo ir kontrolės sistemą tinkamai atskiriamos valdymo, atestavimo ir audito funkcijos – aiškiai atskiriant pareigas pačioje valdymo institucijoje arba paskiriant atskiras institucijas atestavimui ir auditui atlikti.

6. Kad bendros veiklos programos būtų tinkamai paruoštos įgyvendinimui, po jų patvirtinimo ir iki finansinio susitarimo pasirašymo Komisija gali leisti bendrai valdymo institucijai dalį programos biudžeto skirti pradinei programos veiklai finansuoti, pavyzdžiui, padengti valdymo institucijos veiklos išlaidas, techninės pagalbos ir kitų parengiamųjų veiksmų sąnaudas. Konkretios su parengiamuoju etapu susijusios nuostatos bus įtrauktos į 11 straipsnyje nurodytas įgyvendinimo taisykles.

⁽¹⁾ OL L 248, 2002 9 16, p. 1.

11 straipsnis

Igyvendinimo taisyklės

1. Igyvendinimo taisyklės, nustatančios konkrečias šios antraštinės dalies įgyvendinimo nuostatas, priimamos 26 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

2. Igyvendinimo taisyklės taikomos bendro finansavimo lygio, bendrų veiklos programų parengimo, bendrų valdymo institucijų, iniciatyvinio arba stebėjimo komitetų ir bendro sekretoriato paskyrimo ir funkcijų, išlaidų leistinumų, bendrų projektų atrankos, techninio ir finansinio Bendrijos paramos valdymo, finansų kontrolės ir audito, stebėsenos ir vertinimo, matomumo ir potencialių naudos gavėjų informavimo kriterijams bei tvarkai.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

Igyvendinimas

12 straipsnis

Veiksmų programų patvirtinimas

1. Veiksmų programos, parengtos remiantis strategijos dokumentais, minimais 7 straipsnio 1 dalyje, patvirtinamos paprastai kasmet, laikantis 26 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros.

Išskirtiniais atvejais, pavyzdžiui, kai veiksmų programa dar nėra patvirtinta, Komisija, remdamasi 7 straipsnyje minimais strateginiais dokumentais ir daugiametėmis programomis, pagal veiksmų programoms taikomas taisykles ir tvarką gali patvirtinti veiksmų programoje nenumatytas priemones.

2. Veiksmų programose nurodomi įgyvendinami tikslai, intervencijų sritys, planuojami rezultatai, valdymo tvarka ir bendra planuojamo finansavimo suma. Šiose programose atsižvelgiama į ankstesnę Bendrijos paramos įgyvendinimo patirtį. Jose aprašomos finansuotinos operacijos, nurodomos kiekvienai operacijai skirtos sumos ir orientacinis įgyvendinimo tvarkaraštis. Jose pateikiami veiklos rodikliai, kuriuos būtina stebėti įgyvendinant pagal šias programas finansuojamas priemones, apibrėžimai.

3. Bendras tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms Komisija patvirtinta 9 straipsnyje nurodyta tvarka.

4. Per mėnesį nuo jų priėmimo Komisija pateikia veiksmų programoms ir bendras tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms susipažinti Europos Parlamentui ir valstybėms narėms.

13 straipsnis

Specialiųjų priemonių, nenumatytų strateginiuose dokumentuose ar daugiametėse programose, patvirtinimas

1. Atsiradus nenumatytiems ir tinkamai pagrįstiems poreikiams arba aplinkybėms, Komisija gali patvirtinti specialiąsias

priemones, nenumatytas strateginiuose dokumentuose arba daugiametėse orientacinėse programose (toliau – specialiosios priemonės).

Specialiosiomis priemonėmis taip pat gali būti finansuojami veiksmai, kuriais siekiama palengvinti perėjimą nuo skubios pagalbos prie ilgalaikės plėtros veiklos, įskaitant veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti, kad visuomenė būtų geriau pasirengusi valdyti pasikartojančias krizines situacijas.

2. Kai tokių priemonių sąnaudos viršija 10 000 000 EUR, Komisija jas patvirtina pagal 26 straipsnio 2 dalyje minimą procedūrą.

26 straipsnio 2 dalyje minimos procedūros nebūtina taikyti specialiųjų priemonių pakeitimams, pavyzdžiui, techninėms pataisoms, įgyvendinimo laikotarpio pratęsimui, prognozuojamo biudžeto asignavimų perskirstymui arba biudžeto padidinimui mažesne nei 20 % pradinio biudžeto suma, jeigu tokie pakeitimai nepaveikia pradinių Komisijos sprendime išdėstytų tikslų.

3. Specialiosiose priemonėse nurodomi įgyvendinami tikslai, veiklos sritys, numatomi rezultatai, taikoma valdymo tvarka ir bendra planuojamo finansavimo suma. Jose aprašomos finansuotinos operacijos, nurodomos kiekvienai operacijai skirtos sumos ir orientacinis įgyvendinimo tvarkaraštis. Jose pateikiami veiklos rodikliai, kuriuos būtina stebėti įgyvendinant specialiąsias priemones, apibrėžimai.

4. Per mėnesį nuo sprendimo priėmimo Komisija siunčia specialiąsias priemones, kurių vertė neviršija 10 000 000 EUR, susipažinti Europos Parlamentui ir valstybėms narėms.

14 straipsnis

Tinkamumas

1. Toliau išvardyti subjektai yra tinkami gauti finansavimą pagal šį reglamentą veiksmų programoms, bendroms tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms ir specialiosioms priemonėms įgyvendinti:

- a) šalys partnerės bei regionai partneriai ir jų institucijos;
- b) decentralizuoti šalių partnerių subjektai, pavyzdžiui, regionai, departamentai, provincijos ir savivaldybės;
- c) bendri subjektai, kuriuos sudaro šalys partnerės bei regionai partneriai ir Bendrija;

- d) tarptautinės organizacijos, įskaitant regionines organizacijas, JT įstaigas, departamentus ir misijas, tarptautines finansų institucijas bei plėtros bankus, tiek, kiek jie prisideda prie šio reglamento tikslų;
- e) Bendrijos institucijos ir įstaigos, tačiau tik 16 straipsnyje minimų paramos priemonių įgyvendinimo tikslais;
- f) Europos Sąjungos agentūros;
- g) toliau išvardytos valstybių narių, šalių partnerių bei regionų partnerių ir kitų trečiųjų šalių, atitinkančių 21 straipsnyje minimas taisykles dėl galimybės naudotis Bendrijos išorine parama, subjektai ir įstaigos tiek, kiek jie prisideda prie šio reglamento tikslų:
- i) viešosios ar pusiau valstybinės įstaigos, vietos valdžios institucijos ar administracijos ir jų konsorciūmai;
  - ii) bendrovės, firmos ir kitos privačios organizacijos bei verslo įmonės;
  - iii) finansų įstaigos, kurios suteikia, skatina ir finansuoja privačias investicijas šalyse partnerėse bei regionuose partneriuose;
  - iv) h punkte nurodyti nevalstybiniai subjektai;
  - v) fiziniai asmenys;
- h) tokie nevalstybiniai subjektai:
- i) nevyriausybines organizacijas;
  - ii) nacionalinėms ir (arba) etninėms mažumoms atstovaujančios organizacijos;
  - iii) vietinės piliečių grupės ir prekybininkų asociacijos;
  - iv) kooperatyvai, profesinės sąjungos, ekonominiams ir socialiniams interesams atstovaujančios organizacijos;
  - v) vietos organizacijos (įskaitant tinklus), dalyvaujančios decentralizuoto regioninio bendradarbiavimo ir integracijos veikloje;
  - vi) vartotojų organizacijos, moterų ir jaunimo organizacijos, mokymo, kultūrinės, mokslinių tyrimų ir mokslo organizacijos;
  - vii) universitetai;
  - viii) bažnyčios ir religinės asociacijos bei bendruomenės;
  - ix) žiniasklaida;
  - x) tarpvalstybinės asociacijos, nevyriausybines asociacijos ir nepriklausomi fondai.

2. Kai tai būtina siekiant šio reglamento tikslų, Bendrijos parama gali būti teikiama šiame straipsnyje aiškiai nenurodytiems subjektams ar dalyviams.

15 straipsnis

Priemonių rūšys

1. Bendrijos parama bus naudojama programoms, projektams ir priemonėms, prisidedančioms prie šio reglamento tikslų siekimo, finansuoti.
2. Bendrijos parama taip pat gali būti naudojama:
  - a) finansuoti techninės paramos ir tikslios administracinės bendradarbiavimo priemonės, taip pat bendradarbiavimo priemonės, kurias įgyvendinant dalyvauja valstybių narių ir jų regioninės bei vietinės valdžios institucijų, dalyvaujančių programoje, siunčiami viešojo sektoriaus ekspertai;
  - b) finansuoti investicijas ir su investicijomis susijusią veiklą;
  - c) įnašams EIB ar kitiems finansų tarpininkams pagal 23 straipsnį, siekiant finansuoti paskolas, kapitalo investicijas, garantijų fondus ar investicijų fondus;
  - d) išimtiniais atvejais – atleidimo nuo skolų mokėjimo programoms pagal tarptautiniu mastu pripažintą atleidimo nuo skolų mokėjimo programą;
  - e) paremti sektorių biudžetą ar bendrąjį biudžetą, jeigu šalies partnerės valstybės išlaidų valdymas yra pakankamai skaidrus, patikimas ir veiksmingas ir jeigu ji įdiegė tinkamai suformuluotą sektorių ar makroekonominę politiką, patvirtintą jos pagrindinių paramos teikėjų, tam tikrais atvejais įskaitant tarptautines finansų įstaigas;
  - f) teikti palūkanų normos subsidijas, ypač aplinkos paskoloms;
  - g) teikti draudimą nuo nekomercinės rizikos;
  - h) prisidėti prie Bendrijos, jos valstybių narių, tarptautinių ir regioninių organizacijų, kitų paramos teikėjų ar šalių partnerių įsteigto fondo;
  - i) prisidėti prie tarptautinių finansų institucijų ar regioninių plėtros bankų kapitalo;
  - j) finansuoti valstybių – Bendrijos paramos gavėjų sąnaudas, būtinas veiksmingam projektų ir programų valdymui bei priežiūrai;
  - k) finansuoti nedidelius projektus;
  - l) maisto saugos priemonėms.

3. Iš esmės Bendrijos parama nenaudojama mokesčiams, maitams ir kitoms įmokoms į biudžetą finansuoti.

16 straipsnis

Paramos priemonės

1. Bendrijos finansavimas taip pat gali būti skirtas padengti išlaidoms, susijusioms su parengiamąja, tolesnių veiksmų, stebėsenos, audito ir vertinimo veikla, tiesiogiai reikalinga šiam reglamentui įgyventi ir jo tikslams pasiekti, pavyzdžiui, tyrimais, susitikimais, informavimu, sąmoningumo skatinimu, leidybos ir mokymo veikla, įskaitant partnerių mokymo ir švietimo priemones, kurios leistų jiems dalyvauti įvairiuose programos etapuose, su kompiuterių tinklais susijusioms išlaidoms informacijos mainams, kitoms administracinės ar techninės paramos išlaidoms, kurių Komisija gali patirti dėl atitinkamos programos valdymo. Toks finansavimas taip pat skiriamas padengti Komisijos delegacijų išlaidoms administracinei paramai, kuri būtina valdant pagal šį reglamentą finansuojamas operacijas.

2. Šioms paramos priemonėms nebūtinai taikomas daugiametis planavimas, todėl jos gali būti finansuojamos ne pagal strateginius dokumentus ir daugiametes programas. Tačiau jos gali būti finansuojamos ir pagal daugiametes programas. Paramos priemonės, kurioms netaikomos daugiametės programos, Komisija patvirtina 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

17 straipsnis

Bendras finansavimas

1. Pagal šį reglamentą finansuojamas priemonės gali bendrai finansuoti, *inter alia*:

- a) valstybės narės, jų regionų ir vietos valdžios institucijos, bei valstybinės ir pusiau valstybinės agentūros;
- b) EEE šalys, Šveicarija ir kitos šalys – paramos teikėjos, ypač jų viešosios ir pusiau valstybinės agentūros;
- c) tarptautinės organizacijos, įskaitant regionines organizacijas, ypač tarptautinės ir regioninės finansų įstaigos;
- d) bendrovės, firmos, kitos privačios organizacijos bei verslo įmonės ir kiti nevalstybiniai subjektai;
- e) finansavimą gaunanti šalis partnerės bei regionai partneriai.

2. Lygiagreto bendro finansavimo atveju projektas arba programa yra padalijamas į kelias aiškiai apibrėžiamas dalis, kiekvieną iš jų finansuoja skirtingi bendrą finansavimą teikiantys partneriai, kad visada būtų galima nustatyti, kaip galiausiai finansavimas buvo panaudotas. Bendro finansavimo atveju bendras projekto arba programos išlaidas pasidalina finansavimą teikiantys partneriai, o išteklių yra sukaupti taip, kad nebūtų įmanoma nustatyti kokios nors atskiros veiklos, vykdomos pagal projektą arba programą, finansavimo šaltinį.

3. Jungtinio bendro finansavimo atveju Komisija gali gauti ir valdyti lėšas 1 dalies a, b ir c punktuose minimų subjektų vardu bendroms priemonėms įgyvendinti. Tokios lėšos yra vertinamos kaip asignuotos įplaukos pagal Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 18 straipsnį.

18 straipsnis

Valdymo tvarka

1. Operacijas pagal šį reglamentą Komisija įgyvendina pagal Reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002.

2. Komisija gali valdžios institucijų užduotis, ypač biudžeto įgyvendinimo užduotis, patikėti Reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 54 straipsnio 2 dalies c punkte nurodytoms institucijoms, jei jos pripažintos tarptautiniu mastu, taiko tarptautiniu mastu pripažintas valdymo ir kontrolės sistemas ir jei jas prižiūri valdžios institucija.

3. Komisija su šalimis partnerėmis gali sudaryti bendruosius susitarimus, numatančius visas priemones, būtinas veiksmingam Bendrijos paramos įgyvendinimui ir Bendrijos finansinių interesų apsaugai užtikrinti.

4. Decentralizuoto valdymo atveju Komisija gali nuspręsti vadovautis šalies partnerės ar regiono partnerio – paramos gavėjo viešųjų pirkimų arba dotacijų skyrimo tvarka, jeigu:

- a) šalies partnerės arba regiono partnerio – paramos gavėjo nustatyta tvarka atitinka skaidrumo, proporcingumo, vienodo vertinimo bei nediskriminavimo principus ir neleidžia kilti interesų konfliktui;
- b) šalis partnerė arba regionas partneris – paramos gavėjas įsipareigoja reguliariai tikrinti, kad iš Bendrijos biudžeto finansuojamos operacijos būtų tinkamai įgyvendintos, imtis reikiamų priemonių, siekdamas užkirsti kelią pažeidimams bei sukčiavimui, ir, jeigu reikia, bylinėtis, kad atgautų nepagrįstai išmokėtas lėšas.

19 straipsnis

Biudžetiniai įsipareigojimai

1. Biudžetiniai įsipareigojimai įgyvendinami vadovaujantis Komisijos sprendimais, priimtais pagal 9 straipsnio 6 dalį, 12 straipsnio 1 dalį, 13 straipsnio 1 dalį ir 16 straipsnio 2 dalį.

2. Kai priemonės trunka keletą finansinių metų, biudžetiniai įsipareigojimai gali būti padalyti į metines išmokas, paskirstytas keleriems metams.

3. Bendrijos finansavimas gali būti viena iš tokių juridinių formų, *inter alia*, finansiniai susitarimai, dotacijų sutartys, viešųjų pirkimų sutartys, darbo sutartys.

20 straipsnis

Bendrijos finansinių interesų apsauga

1. Visuose susitarimuose, sudaromuose pagal šį reglamentą, turi būti numatytos nuostatos, užtikrinančios Bendrijos finansinių interesų apsaugą, ypač dėl pažeidimų, sukčiavimo, korupcijos ir kokios nors kitos nelegalios veiklos pagal 1995 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos ⁽¹⁾, 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentą (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje, siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų ⁽²⁾, ir 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ⁽³⁾.

2. Komisijai ir Audito Rūmams tokiuose susitarimuose turi būti aiškiai suteikta teisė atlikti bet kurio Bendrijos lėšų gavusio rangovo arba subrangovo auditą, įskaitant dokumentų auditą arba auditą vietoje. Be to, Komisija juose turi būti aiškiai įgaliota vykdyti patikrinimus ir inspekcijas vietoje, kaip numatyta Reglamente (Euratomas, EB) Nr. 2185/96.

3. Visose sutartyse, kuriomis įgyvendinama Bendrijos parama, turi būti užtikrintos 2 dalyje minimos Komisijos ir Audito Rūmų teisės tiek sutarčių vykdymo metu, tiek baigus jas vykdyti.

21 straipsnis

Dalyvavimas konkursuose ir sutarčių sudarymas

1. Sudarant pagal šį reglamentą finansuojamas viešųjų pirkimų sutartis arba dotacijų sutartis gali dalyvauti visi Bendrijos valstybių narių, pagal šį reglamentą paramą gaunančių šalių, pagal 2006 m. liepos 17 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1085/2006, nustatantį Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA) ⁽⁴⁾, paramą gaunančių šalių arba EEE valstybių narių fiziniai asmenys, kurie yra šių šalių piliečiai, ir jose įsisteigę juridiniai asmenys.

2. Tinkamai pagrįstais atvejais Komisija gali leisti dalyvauti fiziniams ir juridiniams asmenims iš šalių, palaikančių tradicinius ekonominius, prekybos ar geografinius ryšius su kaimyninėmis šalimis, ir naudoti kitokios kilmės žaliavas ir medžiagas.

3. Sudarant pagal šį reglamentą finansuojamas viešųjų pirkimų sutartis arba dotacijų sutartis taip pat gali dalyvauti visi fiziniai asmenys, kurie yra kitų nei 1 dalyje nurodytų šalių piliečiai, arba juridiniai asmenys, įsisteigę šių valstybių teritorijoje, tais atvejais, kai suteikiama abipusė galimybė gauti išorės paramą. Abipusė galimybė gauti paramą suteikiama, kai tokia šalis minėtąją galimybę vienodomis sąlygomis suteikia valstybėms narėms ir atitinkamai pagalbą gaunančiai šaliai.

Abipusė galimybė gauti Bendrijos išorės paramą nustatoma priimant konkretų sprendimą dėl atitinkamos šalies arba regioninės šalių grupės. Šį sprendimą priima Komisija, taikydama 26 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą. Sprendimas galioja ne trumpiau kaip vienus metus.

Suteikiant abipusę galimybę gauti Bendrijos išorės paramą, atsižvelgiama į Bendrijos ir kitų donorų palyginimą pagal sektorių arba valstybės lygmeniu, neatsižvelgiant į tai, ar atitinkama šalis yra donorė, ar pagalbą gaunanti šalis. Priimant sprendimą suteikti šaliai donorei abipusę galimybę gauti paramą, atsižvelgiama į šios šalies donorės teikiamos pagalbos skaidrumą, nuoseklumą ir proporcingumą, įskaitant pagalbos kokybę ir dydį. Su paramą gaunančiomis šalimis konsultuojamasi, taikant šioje dalyje numatytą procedūrą.

4. Sudarant pagal šį reglamentą finansuojamas viešųjų pirkimų sutartis arba dotacijų sutartis gali dalyvauti tarptautinės organizacijos.

5. Ekspertai, siūlomi įgyvendinant sutarčių sudarymo tvarką, neprivalo atitikti anksčiau minėtų nacionalinių taisyklių.

6. Visų prekių ir medžiagų, įsigytų įgyvendinant pagal šį reglamentą finansuojamas sutartis, kilmės šalis turi būti Bendrija ar šiame straipsnyje nurodyta šalis. Šiame reglamente naudojamas terminas „kilmė“ apibrėžtas susijusiuose Bendrijos teisės aktuose dėl muitinėje taikomų kilmės taisyklių.

7. Tinkamai pagrįstais atvejais Komisija gali leisti dalyvauti fiziniams asmenims, kurie yra kitų šalių, nei nurodytos 1, 2 ir 3 dalyse, piliečiai, ir juridiniams asmenims, įsisteigusiems kitose šalyse, nei nurodytos šiose dalyse, ar pirkti kitokios kilmės, nei nustatyta 6 straipsnyje, prekes ir medžiagas. Nukrypimai galimi, jei nustatytoje šalyse negalima gauti prekių ir paslaugų, dėl ypatingos skubos priežasčių arba jei dėl dalyvavimo taisyklių būtų neįmanoma įgyvendinti projekto, programos ar veiksmų arba tai padaryti būtų nepaprastai sudėtinga.

8. Kai Bendrijos lėšomis finansuojama tarptautinės organizacijos įgyvendinama priemonė, dalyvauti vykdant atitinkamas sutartines procedūras gali visi fiziniai ar juridiniai asmenys, atitinkantys 1, 2 ir 3 dalyse nustatytus reikalavimus, ir visi fiziniai ar juridiniai asmenys, atitinkantys šios organizacijos taisyklėse nustatytus reikalavimus, visiems paramos teikėjams užtikrinant vienodas galimybes. Tos pačios taisyklės taikomos prekėms, medžiagoms ir ekspertams.

Kai priemonė Bendrijos lėšomis finansuojama bendrai su valstybe nare, trečiąja šalimi (jei laikomasi abipusiškumo principo, kaip nustatyta 3 dalyje) ar su regionine organizacija,

⁽¹⁾ OL L 312, 1995 12 23, p. 1.

⁽²⁾ OL L 292, 1996 11 15, p. 2.

⁽³⁾ OL L 136, 1999 5 31, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 210, 2006 7 31, p. 82.

dalyvauti vykdant atitinkamas sutartines procedūras gali visi fiziniai ar juridiniai asmenys, atitinkantys 1, 2 ir 3 dalyje nustatytus reikalavimus, ir fiziniai ar juridiniai asmenys, atitinkantys šios valstybės narės, trečiosios šalies ar regioninės organizacijos taisykles. Tos pačios taisyklės taikomos prekėms, medžiagoms ir ekspertams.

9. Jeigu Bendrijos paramą pagal šį reglamentą valdo 10 straipsnyje minima bendra valdymo institucija, tai viešųjų pirkimų taisyklės yra nustatytos įgyvendinimo taisyklėse, nurodytose 11 straipsnyje.

10. Pareiškėjai, su kuriais buvo sudarytos sutartys pagal šį reglamentą, turi laikytis pagrindinių darbo standartų, kaip nustatyta atitinkamose Tarptautinės darbo organizacijos konvencijose.

11. Atsižvelgiant į projekto tikslus, 1–10 dalys nepažeidžia teisių dalyvauti toms organizacijoms, kurios atitinka reikalavimus dėl savo pobūdžio ar dėl įsikūrimo vietos.

22 straipsnis

Išankstinis finansavimas

Palūkanos, susikaupusios dėl išankstinio finansavimo mokėjimų paramos gavėjams, yra išskaičiuojamos iš galutinio mokėjimo.

23 straipsnis

Lėšos, skiriamos EIB ir kitiems finansų tarpininkams

1. 15 straipsnio 2 dalies c minimas lėšas valdo finansų tarpininkai – EIB ar kuris nors kitas bankas arba organizacija, galinti jas valdyti.

2. Komisija kiekvienu atveju atskirai patvirtina 1 dalies įgyvendinimo nuostatas, numatančias rizikos pasidalijimą, atlygį atsakingam tarpininkui už įgyvendinimą, pelno iš lėšų panaudojimą bei kompensavimą ir veiklos užbaigimą.

24 straipsnis

Vertinimas

1. Komisija reguliariai įvertina geografinės ir tarpvalstybinės politikos bei programų ir sektorių politikos rezultatus, taip pat planavimo veiksmingumą, siekdama nustatyti, ar buvo pasiekti tikslai, ir suformuluoti rekomendacijas dėl būsimų operacijų tobulinimo.

2. Komisija nusiunčia savo išsamias įvertinimo ataskaitas 26 straipsnyje minimam komitetui apsvarstyti. Į šias ataskaitas ir svarstymų rezultatus atsižvelgiama sudarant programą ir paskirstant lėšas.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis

Metinė ataskaita

Komisija išnagrinėja pažangą, padarytą įgyvendinant priemones pagal šį reglamentą, ir Europos Parlamentui bei Tarybai pateikia metinę Bendrijos paramos įgyvendinimo ataskaitą. Ši ataskaita taip pat pateikiama Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Joje pateikiama su praėjusiais metais susijusi informacija apie finansuotas priemones, stebėseną bei vertinimo veiklos rezultatus ir biudžetinių išpareigojimų bei mokėjimų įgyvendinimą pagal šalis, regionus ir bendradarbiavimo sektorių.

26 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas.

2. Darant nuorodą į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 4 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 4 straipsnio 3 dalyje nustatytas laikotarpis – 30 dienų.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

4. Komiteto posėdžiuose EIB aktualiais klausimais dalyvauja stebėtojas iš EIB.

5. Siekdama pagerinti dialogą su Europos Parlamentu ir vadovaudamasi Sprendimo 1999/468/EB 7 straipsnio 3 dalimi, Komisija reguliariai informuoja Parlamentą apie komitetų posėdžius ir pateikia atitinkamų dokumentų, įskaitant darbotvarkes, priemonių projektus ir posėdžių protokolų suvestines.

27 straipsnis

Trečiosios šalies, neišvardytos priede, dalyvavimas

1. Komisija, tvirtindama 12 straipsnyje numatytas veiksmų programas arba 13 straipsnyje numatytas specialiąsias priemones ir siekdama Bendrijos paramos darnos ir veiksmingumo, gali nuspręsti, kad šalys, teritorijos ir regionai, tinkami paramai pagal kitas Bendrijos išorės pagalbos priemones ir Europos plėtros fondo nuostatas yra tinkamos priemonėms pagal šį reglamentą, jeigu yra įgyvendinamas tarptautinis, regioninis ar tarpvalstybinis bendradarbiavimo projektas arba programa.

2. Toks finansavimo metodas gali būti numatytas 7 straipsnyje minimuose strateginiuose dokumentuose.

3. 14 straipsnio nuostatos dėl tinkamumo ir 21 straipsnio nuostatos dėl dalyvavimo tiekimo procedūrose pritaikomos taip, kad galėtų dalyvauti atitinkamos šalys, teritorijos ar regionai.

4. Kai programos finansuojamos įvairiomis Bendrijos išorės paramos nuostatos, visi fiziniai ir juridiniai asmenys iš šalių, kurioms pagal įvairius instrumentus gali būti teikiama parama, gali dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose.

28 straipsnis

Bendrijos paramos teikimo sustabdymas

1. Kai šalis partnerė nesilaiko 1 straipsnyje nustatytų principų, Taryba, neapribodama paramos sustabdymo nuostatų, numatytų partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimuose ir asociacijos susitarimuose su šalimis partnerėmis ir regionais partneriais, ir remdamasi Komisijos pasiūlymu, kvalifikuota balsų dauguma gali imtis atitinkamų priemonių dėl bet kokios Bendrijos paramos, suteiktos šaliai partneriui pagal šį reglamentą.

2. Tokiais atvejais Komisijos parama pirmiausia turi būti skiriama nevalstybiniams subjektams, t. y. jų priemonėms, kurių tikslas skatinti pagarbą žmogaus teisėms bei pagrindinėms laisvėms ir remti demokratizacijos procesą šalyse partnerėse.

29 straipsnis

Finansinis paketas

1. Finansinis paketas šiam reglamentui įgyvendinti 2007–2013 m. yra 11 181 000 000 EUR, paskirstytą taip:

- a) mažiausiai 95 % finansinio paketo skiriama atskirai šaliai skirtoms arba daugiašalėms programoms, nurodytoms 6 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktyje;

- b) mažiausiai 5 % finansinio paketo skiriama tarpvalstybinio bendradarbiavimo programoms, nurodytoms 6 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktyje.

2. Metinius asignavimus pagal finansinę struktūrą patvirtina biudžeto valdymo institucijos.

30 straipsnis

Persvarstymas

Komisija iki 2010 m. gruodžio 31 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą, kurioje įvertinamas pirmųjų trejų metų reglamento įgyvendinimas ir prie kurios atitinkamai pridedami siūlomi teisės aktų projektai su būtinomis priemonėmis, įskaitant 29 straipsnio 1 dalyje nurodytą paskirstymą, pakeitimus.

31 straipsnis

Panaikinimas

1. Nuo 2007 m. sausio 1 d. panaikinami reglamentai (EEB) Nr. 1762/92, (EB) Nr. 1734/94 ir (EB) Nr. 1488/96.

2. Naikinami reglamentai toliau taikomi teisės aktams bei įsipareigojimams biudžetinėmis metais iki 2007 m.

32 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2013 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Strasbūras, 2006 m. spalio 24 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu

Pirmininkė

P. LEHTOMÄKI

PRIEDAS

1 straipsnyje minimos šalys partnerės

Alžyras

Armėnija

Azerbaidžanas

Baltarusija

Egiptas

Gruzija

Izraelis

Jordanija

Libanas

Libija

Moldova

Marokas

Palestinos savivalda (Vakarų Krantas ir Gazos Ruožas)

Rusijos Federacija

Sirija

Tunisas

Ukraina
